

MUISTIO

KSLAPE-ohjausryhmän kokous

Aika: Ti 4.9.2018 klo 8.30-11.00

Paikka: Uno-sali, Jyväskylän kaupunginkirjasto, Vapaudenkatu 39-41, Jyväskylä

Asialista

1. Kokouksen avaus, Päivi Fadjukoff
2. Lastensuojelun systeemisen toimintamallin esittelyä: Saara Keränen, Jyväskylän kaupunki ja Tiina Mankonen, Perusturvaliikelaitos Saarikka
3. Lastensuojelun systeemisen toimintamallin koulutus suunnitelman hyväksyminen, kehittämiskoordinaattori Maria Lehtinen
4. Kristillisen digitaalisen perhekeskus Family Roomin esittely, Maarit Partanen
5. KSLAPE-muutostyön askeleet syksyille 2018, hankepäällikkö Raija Harju-Kivinen
 - Asiasisällöt seuraaviin ohjausryhmiin 24.10.18 ja 14.12.18
 - Muut syksyn tapahtumat
 - Katsaus tulevaan
6. Muut asiat
 - LAPE-viestintä, Tuija Ijäs

1. Päivi Fadjukoff avasi kokouksen. Katja Bergbacka (OKM) osallistui etäyhteyden kautta.

LAPE-projektipäällikkö **Katja Bergbacka** kertoi valtakunnallisen LAPE-työn suunnitelmista vuodelle 2019:

- maakuntien muutosagenttien rinnalle tulevat viiden erä-aluejaon mukaisesti **kunta-agentit**, joiden tehtäväkenttä painottuu erityisesti sivistystoimeen. OPH:n työntekijä koordinoi kunta-agenttien työtä.
- **LAPE-akatemia** –suunnitteluryhmä kokoontunut kerran. Mukana OKM, STM, Opetushallitus, THL, muutosagentit ja sivistysjohtajien, järjestökentän ja Kuntaliiton edustajat. Ensimmäinen akatemia järjestetään vuoden 2019 puolella. Suunnitteilla neljä tapaamista, joiden järjestämismuoto vielä pohdinnassa. Kohderyhmänä ovat johto, sisote/päätäjät – tuotetaan yhteinen lopputulos.
- **VARKO-kierros** 12.9. 2018 Kokkolassa: Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan LAPE-hankkeet kertovat hyvistä käytänteistä ja tuloksista. Vastuuhenkilöt OKM, Opetushallitus ja THL. Hyvistä käytänteistä koostetaan julkaisu/artikkeli syksyn 2018 aikana.

2. Lastensuojelun systeemisen toimintamallin esittelyä: Saara Keränen, Jyväskylän kaupunki ja Tiina Mankonen, Perusturvaliikelaitos Saarikka

Saara Keränen ja Tiina Mankonen esittelivät kokemuksia lastensuojelun systeemisen toimintamallin pilotoinnista Jyväskylässä ja Saarikassa, sekä näkemyksiä siitä, mitä tuloksiin pääseminen vaatii. Lähtötilanteessa lastensuojelun palvelutarpeen ja kustannusten kasvu on ollut jatkuvaa, työntekijöiden vaihtuvuus ja tuen ja ohjauksen puute näkyvät. Raskaat asiakassegmentit, kasautuminen ja ketjuuntuminen painottuvat paljon palveluita tarvitsevien lasten ja perheiden osalta.

Pilotointi on osoittanut, että systeeminen työ on vaikuttavaa ja työntekijät kokevat työmuodon hyvänä; se on ollut jopa ratkaiseva asia työssä jaksamisen, motivoitumisen ja työn mielekkyyden kannalta. Ratkaistavana on rakenteiden muokkaaminen niin, että mallia voidaan realistisesti käyttää. Nykyinen työntekijä-asiakassuhde ei tätä kaikkien osalta mahdollista. THL:n mukaan systeemisen mallin toimivuuden kannalta noin 20 perhettä olisi työntekijälle sopiva määrä. Jyväskylä on yksi pilottikunnista, joista THL kerää laajemman aineiston vaikuttavuudesta.

Pilotoinnin lähtökohtana on ollut yhteisten arvojen tuottaminen, pysyvän rakenteen luominen ja yhteinen tahtotila tiimin toiminnan vahvistamisen eteen. Tiimin toimintaa on refleктоitu jatkuvasti ja kehitetty yhdessä toimintaa, ei työntekijöitä. Pilotointi on myös tuonut työn sisältöä ja olosuhteita näkyviksi. Jatkossa koulutukset olisi hyvä toteuttaa yhteisön voimin, ei ulkoa tuotuna koulutuksena – vaikuttaa suuresti työn juurtumiseen. Koulutusten tulee olla jatkuvaa toimintaa, jotta uudet työntekijät saadaan koulutettua. Lisäksi koulutus tulisi laajentaa muillekin kuin lastensuojelun toimijoille. Systeeminen työ pitäisi saada perhesosiaalityön tiimin käyttöön, jolloin vaikuttavuus on suurimmillaan, ennen lastensuojelun tiimiin siirtymistä.

Kriittiset menestystekijät: ammatti- ja osaamisrakenteen pysyvä muutos; puheterapeuttien vakiinnuttaminen, koordinaattoriyö, pysyvä työskentelyrakenne, erityispalvelujen yhteistyö, sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys.

3. Lastensuojelun systeemisen toimintamallin koulutussuunnitelma, kehittämiskoordinaattori Maria Lehtinen

Aulikki Kananojan selvitystyön raportti julkaistiin 3.9.2018; systeemisen mallin tulee olla osa maakunnan tiekarttaa. THL on pyytänyt maakuntien LAPE-työntekijöiltä maakunnallista suunnitelmaa koulutusten jatkamisesta, tarkempi ohjeistus tulossa viikolla 37. Kehittämiskoordinaattori Maria Lehtinen kertoi Keski-Suomen systeemisen lastensuojelun mallin koulutussuunnitelmasta.

Tulossa 31.10. klo 12.00-15.30 systeemisen lastensuojelun yhteiskehittämispäivä, paikkana Jyväskylän kaupunginkirjasto. Suunnitelmaa tullaan käsittelemään seuraavassa maakunnallisen LAPE-ryhmän kokouksessa.

4. Kristillisen digitaalisen perhekeskus Family Roomin esittely, Maarit Partanen

Perheille suunnattu kristillinen Family Room -portaali, digitaalinen kristillinen perhekeskus lanseerataan 4.10. Kuokkalan kartanossa, Jyväskylässä, ilmoittautuminen 18.9. mennessä: maarit.partanen@elisanet.fi. Maarit Partanen esitteli seurakuntien yhteistyönä toteutettua sivustoa. Perheitä on pyydetty mukaan kokeilemaan sivustoa ja muutkin kiinnostuneet voivat pyytää demolinkin ja antaa palautetta. Tulevaisuuden haaste on päivittäminen, mikä vaatii jokaisesta seurakunnasta yhteyshenkilön.

5. KSLAPE-muutostyön askeleet syksyille 2018, hankepääällikkö Raija Harju-Kivinen

- Asiasäällöt seuraaviin ohjausryhmiin 24.10.18 ja 14.12.18
- Muut syksyn tapahtumat
- Katsaus tulevaan

Hankepääällikkö Raija Harju-Kivinen esitteli KSLAPEn syksyn päätehtäviä ja tuotoksia, joista lisää ks2021-sivuilta ja uutiskirjeistä. Syksyllä käydään rakenteisiin ja johtamiseen liittyviä neuvotteluja valtakunnallisella ja maakunnallisella tasolla. Keski-Suomen sote-valmistelun ja KSLAPE:n osalta on sovittu syksyksi palaverreja keskeisistä asioista, kattaen myös juurruttamisen ja jatkosuunnitelmat. Tulossa useampi arviointi, raportteja ja loppuraportteja. KSLAPEn päätösseminaari järjestetään 4.12.2018 Jyväskylässä.

Maakunnallinen ohjausryhmä kokoontuu 14.12.2018 aamupäivän työskentelyn ja lounaan merkeissä. KSLAPE:n kärkivaihe päättyy, mutta LAPE-muutos jatkuu.

Kansallisia LAPE-selvityksiä ja -raportteja

LAPE-teesit lasten, nuorten ja perheiden sote-palveluiden ja valmistelun tueksi. LUONNOS 29.8.2018. Pelkonen, Marjaana ja teesitiimi.

https://thl.fi/documents/605877/4147865/3+Marjaana_LAPE_esitys.pdf/8cb30cd3-96ab-4242-9240-6f625756b2c7

Yhteisestä työstä hyvinvointia : opiskeluhoitoryhmä perusopetuksessa. Hietanen-Peltola, Marke; Laitinen, Kristiina; Autio, Eva; Palmqvist, Riia. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-137-9>

Selvityshenkilön ehdotus lastensuojelun laatua parantavaksi tiekartaksi. Väliraportti. Kananoja, Aulikki; Ruuskanen, Kristiina. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3948-6>

Kohti lapsiystävällistä maakuntaa -ohjeistus.

<https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/Vaikuttaminen/Kohti+lapsiyst%C3%A4v%C3%A4llist%C3%A4+maakuntaa+ohjeistus.pdf>

Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi – selvitys lapsi- ja nuoriso- ja perhepalveluiden toteuttamiseen liittyvistä yhdyspinnoista muuttuvassa toimintaympäristössä. Heinonen, Olli-Pekka; Ikonen, Anna-Kaisa; Kaivosoja, Matti; Reina, Timo. STM. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3904-2>

Valtakunnalliset LAPE-tapahtumat ja aiempien tapahtumien tallenteet: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/lapsi-ja-perhepalveluiden-muutosohjelma-lape-/lape-tapahtumat-2018>

6. Muut asiat:

LAPE-viestintä, **Tuija Ijäksen** ohjeistukset:

- käytetään KSLAPE- ja ks2021 –tunnisteita viestinnässä, jotta saadaan linkitettyä kehittämistyö suurempaan valtakunnalliseen kokonaisuuteen
- kuntia ja toimijoilta pyydetään lähettämään omat LAPE-aiheiset tiedotteet Tuijalle (tuija.ijas@jkl.fi), joka tekee nostoja ks2021-uutisvirtaan, Twitteriin ja Facebookiin

7. Työryhmien tuotokset: Näin LAPE juurtuu Keski-Suomeen

Kokouksen loppuaika käytettiin työryhmissä keskusteluun. alla olevien teemojen mukaan:

- Miten voin omassa työssäni osallistua ja edistää systeemistä toimintatapaa kunnassani/organisaatiossani?
- Kommentit Family Roomin tuotoksesta ja käytön mahdollisuuksista?
- Miten Lapsiohjelmaa on hyvä juurruttaa?
- Mitä, kenen kanssa ja millaisessa rakenteessa? Kuinka viestintä sujuu?

Kommentit yllä oleviin pohdittaviin kysymyksiin löytyy Padletista:

<https://padlet.com/kslape/juurruttaminen> . Padlettiin voi edelleen käydä kommentoimassa teemoja.

8. **Syksyn LAPE-ohjausryhmän kokoukset** pidetään ke 24.10.2018 klo 8.30 Jyväskylässä ja pe 14.12.18, paikka avoin.

9. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00

Kokousmuistiinpanot kirjasi ansiokkaasti koordinaattori Senja Hirsjärvi.

Päivi Fadjukoff

KSLAPE ohjausryhmän puheenjohtaja

Hanna Hämäläinen

KSLAPE ohjausryhmän sihteeri